

Emlékeztetők...

...az Erdők ügyével kiemelten foglalkozó országos, erdészeti valamint a környezet- és természetvédő civil szervezetek érdekegyeztető fórumáról

Időpont: 2007.02.14., 13:10-16:20

Helyszín: Budapest, Erdészeti Információs Központ Tanácsterme

Tárgy: Érdekegyeztető fórum

Résztevők:

Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség (FAGOSZ), Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége (MEGOSZ), Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME), Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ), Országos Erdészeti Egyesület (OEE), Pro Silva Hungaria, WWF Magyarország,

Meghívotti státuszban: Magyar Természetbarát Szövetség, Magyar Turista Egyesület, Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE).

Levezető elnök: Luzsi József, a MEGOSZ elnöke

Napirendi pontok:

– NATURA 2000 erdészeti kifizetések (Luzsi József, MEGOSZ)

– Nemzeti Parki Törvény harmonizálása más társtörvényekkel (Ormos Balázs, OEE)

Luzsi Józsefnek (MEGOSZ), a Nimfea Egyesület sajtónyilatkozatával kapcsolatos kérdésére Schmuck Erzsébet elnök asszony (MTVSZ) reagált; ígéretet tett arra, hogy rövidesen tisztázzák a helyzetet és az eredményről valamennyi résztvevőt tájékoztatják.

A NATURA 2000 erdészeti kifizetésekkel kapcsolatban az erdész oldal ismertette az előzményeket és a kialakult helyzetet. Hozzácsatolták: Gyöngyössy Péter (MTVSZ), Schmuck Erzsébet (MTVSZ), Gálhidy László (WWF), Dr. Sárvári János (MEGOSZ), Halmos Gergely (MME), Gulth Ferenc (OMBKE), Ormos Balázs

(OEE), Lengyel Attila (MEGOSZ), Kavrán Viktória (WWF). Mivel a vita során az álláspontok nem közeledtek egymáshoz, az erdész oldal szóban kompromisszumos javaslatot terjesztett elő, amelyet Dr. Sárvári János (MEGOSZ) ismertetett. A jelenlévők egyetértettek abban, hogy a javaslatot a zöld oldal megvitatta és záros határidőn belül reagál arra. Az erdész oldal a javaslattal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy ezzel az immár harmadik verzióval eljutottak kompromisszumos lehetőségeik határához.

A Nemzeti Parki Törvény harmonizálása más társtörvényekkel napirendi pontot Ormos Balázs (OEE) terjesztette elő. Elmondta, hogy az erdész oldal véleménye szerint semmi sem indokolja a nemzeti parkoknak külön törvényben való megjelenését, ami csak tovább bonyolítaná az amúgy is elég nehézkes szabályozást és szinte lehetetlenné tenné a társtörvényekkel (erdő, vadászati, természetvédelmi) való jogharmonizációt. Javasolta ilyen értelmű közös levél megfogalmazását az FVM és KvVM részére. A napirendhez hozzácsatolták: Schmuck Erzsébet (MTVSZ), Mócsényi Miklós (FAGOSZ), Figezky Gábor (WWF), Gyöngyössy Péter (MTVSZ). A zöld oldal nem támogatja ilyen levél megírását, de kifogásolja a tervezett törvény előkészítése során az egyeztetés hiányát. A vita eredményeként a jelenlévők megegyeztek abban, hogy ez legyen a következő fórum egyik témája, amelynek lebonyolítását a zöld oldal vállalta magára.

Az erdész oldal felvetette egy Ficsor Ádám szakállamtiikárnak (FVM) írandó közös levél megfogalmazását a vidékfejlesztés keretében minél gyorsabban megindítandó erdészeti jogcímek ügyében. Ezzel kapcsolatban az a döntés született, hogy az erdész oldal a levél tervezetét véleményezésre megküldi a zöld oldal részére.

Peták István elnök (Magyar Turista Egyesület) megköszönte a fórumra való meghívást. Jelezte, hogy az erdő témakörében rendkívül fontosnak tartják, hogy a témát minden oldal véleményének megismerésével járjuk körül. Jelezte, hogy szívesen részt vesznek ebben az együttműködésben és részt vesznek a további fórumokon is. A hozzászólásra Gyöngyössy Péter (MTVSZ) reagált.

Luzsi József elnök (MEGOSZ) megköszönte a jelenlévők aktív részvételét, reményét fejezte ki, hogy a megvitattott kérdésekben az álláspontok közelebb kerültek egymáshoz, és kérte a rövidesen megküldésre kerülő anyagokkal kapcsolatos gyors írásos válaszokat, majd ezt követően lezárta a fórumot.

Lejegyezte: **Pallagi Ferenc**
 Budapest, 2006. február 19.

* * *

...a MEGOSZ Integrátori értekezletéről

Időpont: 2007. március 19. 10 óra

Helyszín: Erdészeti Információs Központ Tanácsterme (1021 Budapest, Budakeszi út 91.).

Luzsi József elnök köszöntötte a megjelenteket. Elmondta, hogy a közel-múltban bekövetkezett változások és a nemsokára várható módosítások indokolták és tették aktuálissá egy erdészeti integrátori értekezlet összehívását. Külön megköszönte az előadókknak, hogy elfogadták felkérésünket és megnyitotta a rendezvényt.

Klemencsics András főosztályvezető-helyettes (FVM) a de minimis rendeletről adott tájékoztatást. Elmondta, hogy ezek az úgynevezett „csekély összegű kifizetések” olyan feladatokat érintenek, amelyeknek nemzeti keretből történő fenntartását és finanszírozását az adott uniós tagország annak ellenére is fontosnak tartja, hogy azok nem esnek egybe az Unió általános elképzeléseivel. A de minimis rendelet keretében felvehető összeg 3 év vonatkozásában 200 000 EURO, amely tetszés szerinti ütemezésben vehető igénybe a jelzett időszak alatt. A

2007. év vonatkozásában ennek keretében oldható meg a magánerdő-gazdálkodók számára az Erdészeti Feladatok finanszírozása, továbbá amennyiben a 25-ös támogatási rendelet 2007. május 1-ig kifuttatásra kerül, az addig meg nem oldott olyan feladatok, mint az erdészeti integratori támogatások, parkerdő fenntartás, vagy az erdei kisvasutak. Sajnos a Magyarországra kialakítandó de minimis még nem látott napvilágot, kidolgozása folyamatban van.

Luzsi József, a MEGOSZ elnöke a 2007. február 22-én aláírt FVM-MEGOSZ, OEE, FAGOSZ megállapodás Emlékeztetőjét ismertette részleteiben. Sajnálattal állapította meg, hogy az érdekképviselőknek sok esetben még mindig olyan ügyekért kell küzdeniük, amelyekre az állam egyébként már kötelezettséget vállalt, illetve amelyeknek megoldása, kifizetése természetes kell hogy legyen az érvényben lévő jogszabályok alapján. Elmondta, hogy néhány pontban további tisztázás, egyeztetés szükséges. Az elhangzottakkal kapcsolatban az integratori értekezlet úgy döntött, hogy közös, egyeztetett álláspontot alakít ki, és azt levélben megküldi Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszternek.

Lapos Tamás főtanácsos (FVM) a vidékfejlesztés erdészeti jogcímeiről tartott részletes tájékoztatást. Elmondta, hogy az NVT-ben és az AVOP-ban szereplő lehetőségekhez képest rendkívüli előrelépést jelentenek azok az erdészeti támogatási jogcímek, amelyek az EMVA rendelet alapján a magyar vidékfejlesztési elképzelésekben is megjelennek. Különösen jelentős ez, ha figyelembe vesszük, hogy az eddig eltelt időszakban csupán egyetlen jogcím, nevezetesen a mezőgazdasági területek első erdősítése működött a vidékfejlesztés keretei között. Ismertette a vidékfejlesztés négy tengelyét és az ezekhez kapcsolható erdészeti jogcímeiket, intézkedéseket különös tekintettel az első két tengelyre. Az első tengelyen belüli erdészeti intézkedések a hasonló mezőgazdasági feladatokkal együttesen, azokkal egyenértékű módon (!) jelennek meg, és várható kiírásukat ez a tény is gyorsítja majd. A második tengely erdészeti fejezetében szereplő hét intézkedés mielőbbi megindításáért viszont komoly lépéseket kell tenni. Nehézi a helyzetet, hogy az egyes intézkedések ebben a körben még különböző kidolgozottsági fázisban vannak. A jogcímekkel kapcsolatban Lapos Tamás elmondta, hogy azok meghatározó

része csak a magán erdőgazdálkodók, míg kettő – nevezetesen az infrastrukturális beruházások és a nem termelő beruházások – az állami szektor számára is nyitottak.

Ali Tamás osztályvezető (MgSzH): A mezőgazdasági területek első erdősítése jogcím jelene és jövője a támogatási rendeletek tükrében címmel tartott előadást. Különösen nagy érdeklődést váltott ki az erdőtelepítések jövőjére vonatkozó rész, amelynek keretében az előadó elmondta, hogy 2007 és 2013 között mintegy 70 000 hektár új erdő létrehozását irányozzák elő, de nem egyenletesen 10 000 ha/év ütemezésben, hanem 15-16 ezer ha/évről folyamatosan csökkenő tendenciával számolva. A tervek szerint így érnék el a költségvetési időszak végére az évi mintegy 6000 hektár erdőtelepítést. A közeljövőben vitára bocsátandó támogatási rendelettel kapcsolatban a fontosabb tervezett változások a következők:

- Az első kivétel egységárai átlagosan mintegy 20-30% csökkennek majd.
- A vadkár elhárító kerítések lehetséges hosszát limitálni fogják (200 fm/ha).
- A jövedelempótló támogatások futamideje átlagosan öt évvel lesz kisebb és változik azok mértéke is (a szántó művelési ág esetében elérhető legmagasabb támogatás csökken, míg rét, legelő esetében növekszik).

A jövedelempótló támogatást csak természetes jogi személyek vehetnek majd igénybe.

– Változik, és reményeink szerint egyszerűsödik a pontozási rendszer és a pályázatok adminisztrációja.

Bisztray György elnök (Kis- és Középvállalkozások Egyesülete): Az e-Farmer projektet mutatta be. Tájékoztatt arról, hogy a tavaly indult projekt célja az agráriumot érintő információk terjesztése és az agrártámogatások lehívásának minél hatékonyabbá tétele. A portál egyrészt a kérelmi űrlapok hibátlan kitöltésében nyújt segítséget, másrészt szerteágazó agrár-szaktanácsadási funkciói révén hozzájárul a hatékonyabb döntéshozatalhoz. A szolgáltatás három fő modulból épül fel: a közvetlen terület alapú kérelem beadásából, a szakmai dokumentumtárból és az agrár-szaktanácsadásból.

Paska Tamás Somogyi Erdőgazda Kft. képviselőjében ismertette az erdő hitelfedezetként való elfogadására vonatkozó elképzeléseket. Az ezzel kapcsolatos anyagot valamennyi integrátor az értekezletet megelőzően kézhez kapta, és érdeklődésük esetén közvet-

lenül az OTP tanácsadójával vehetik fel a kapcsolatot.

Valamennyi előadást követően lehetőség nyílt kérdések feltevésére, és az adott téma részletes megvitatására. A délutáni órákba nyúló értekezlet Luzsi József zárszavával ért véget.

Budapest, 2007. március 20.

Dr. Sárvári János
főtitkár

* * *

Az integratori értekezlet emlékeztetőjének 3. pontja értelmében az alábbi levelet juttattuk el a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium vezetőjének.

„Gráf József miniszter úrnak

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

Tárgy: a 2007. február 22-i megállapodással kapcsolatos észrevételek, kérések

Tisztelt Miniszter Úr!

Szövetségünk 2007. március 19-én integratori értekezletet tartott, amelynek keretében részletesen megvittuk a 2007. február 22-én folytatott tárgyalásunkról szóló Emlékeztetőt, valamint az azóta eltelt időszak eseményeit. A mai napon kaptuk kézhez Benedek Fülöp szakállamtitkár úr levelét, melyben a fenti tárgyaláson nyitva maradt és így Miniszter úr hatáskörébe utalt kérdésekben született döntésekről tájékoztatt, és ezzel kapcsolatban a MEGOSZ a következő álláspontot alakította ki:

a.) Sajnálattal vettük tudomásul, hogy határozott kérésünk ellenére a 25-ös rendeletbe nem kerültek bele a 2007. évi Erdészeti Közcélú Feladatok (Emlékeztető 3., ill. 6. pont). Amint azt hangsúlyoztuk, ez folyamatoságot és biztonságot jelenthetett volna az erdőgazdálkodók számára, és ez felelt volna meg a korábbi Megállapodásnak is, ráadásul úgy, hogy ez semmilyen többlet költséggel nem járt volna. A döntés miatt elvi okokból is csalódottságunknak adunk hangot, és különösen aggályosnak tartjuk, hogy az új rendelet megjelenéséig semmiféle finanszírozásra nem lehet számítani. Aggasztónak tartjuk továbbá azt is, hogy a de minimis szabályok szerinti kifizetés összeghátára egyes erdőgazdálkodók esetében korlátot jelenthet, amelyet így feleslegesen terhelnek majd a 2007-ből származó összegek. A jelen helyzetben véleményünk szerint az egyetlen járható út, ha legkésőbb 2007. május 1-ig megjelenik a de minimis rendelet, hogy a magán-erdősök időben tájékozódhassanak arról, milyen feltételekkel kapják vissza a befizetéseiket. Kérjük ezért Miniszter Urat, szíveskedjék mindent megtenni annak

érdekében, hogy a de minimis rendelet minél előbb megszülethessen, mégpedig úgy, hogy biztosítsa az emlékeztetőben vállalt „változatlan feltételek melletti működtetéshez” szükséges kereteket.

b.) Örömmel vettük tudomásul és köszönetünket fejezzük ki azért, hogy a 2007. évi erdészeti integrátori támogatás kifizetése a 14/2007 (III. 1.) sz. FVM rendelet 5. §-a szerint valósulhat meg, mert ez szolgálja legjobban az erdészeti integrátori tevékenység töretlenségét.

c.) Megismerve a 14/2007. (III. 1.) sz. FVM rendelet teljes szövegét, tisztelettel fel kívánjuk hívni Miniszter úr figyelmét, hogy az Emlékeztető 2. pontjában foglalt megállapodásnak, mely szerint „Az Európai Unióhoz történt csatlakozás előtt 2004-ig nemzeti forrásból megkezdett erdőtelepítések hátralévő feladatainak finanszírozását a tárca biztosítja” jelenleg

nincsenek meg a jogszabályi feltételei, ezért az a.) pontban foglaltakhoz hasonlóan kérjük, hogy ennek haladéktalan kidolgozását szíveskedjék biztosítani.

d.) Ki kell hangsúlyoznunk, hogy a jövőbeni uniós társfinanszírozott erdőtelepítések tervezett egységár csökkentése aránytalanul nagy az akác és a nemes nyár fajok tekintetében, ami tovább növeli majd a jelenleg is tapasztalható alapanyag és tűzifa hiányt, hiszen ez a két fajaj illetve fajta adja meghatározó mennyiségben ennek bázisát. A MEGOSZ támogatja az őshonos fajok részarányának növekedését az erdőtelepítésekben, de nem mindenáron, és nem minden termőhelyen.

e.) Különösen sajnáljuk, hogy Miniszter úr döntése értelmében a Nemzeti Erdőprogram (NEP) végrehajtására 2007-ben sem áll majd forrás rendelkez-

zésre. Ezzel a NEP léte is megkérdőjeleződik, és továbbra sem indulhat el a 2004-es kormányhatározat végrehajtása.

f.) Végezetül közös érdekünk, hogy az EMVA rendeleten belül az erdészeti jogcímek minél előbb jelenjenek meg. Ennek különösen nagy jelentőséget adnak a fentiekben részletezett azon döntések, melyek véleményünk szerint hátrányosan érintik az ágazatot, ezért az uniós forrásokhoz való hozzáférés nemcsak szakmai, hanem sok erdőgazdálkodó számára egzisztenciális kérdés is. Kérjük Miniszter úr szíves intézkedését ez ügyben is az Emlékeztető mellékletében szereplő prioritások lehetőség szerinti figyelembe vételével.

Budapest, 2007. március 20.

Tisztelettel:

Luzsi József
elnök”

Továbbra is turistákat szállít az erdei kisvasút

Habár februártól a versenypiac hatásai a vasúti személyszállításban is éreztetik hatásukat, a Csühögő néven ismert kisvasút továbbra sem tör a „nagyok” bájérjaira.

A 2005-ös vasúti törvény módosítása lehetővé tette, hogy az erdőgazdasági, magán- vagy önkormányzati kézben lévő kisvasutak is szerezhessenek térségi személyszállítási engedélyt. A február 7-én kiállított engedély lehetővé tenné a Mecseki Erdészeti Zrt. számára, hogy – a MÁV ilyen jellegű tevékenysége mellett – személyszállításra kössön szerződést az állammal vagy az önkormányzatokkal. Miután azonban a Szigetvár-Kaposvár vasútvonal jó ideje megszűnt, ez az Almamelléki Erdei Kisvasút, a „Csühögő” számára csupán elvi lehetőség; ráadásul a kisvasút nyomtávja 600 mm, míg a MÁV vasútpályái 1435 mm-esek.

Így tehát a MÁV-nak ebben a térségben nincs mitől tartania, a „Csühögő” továbbra is csak szabadba vágó turistákat és kirándulókat szállít. A kisvasút menetrend szerint közlekedik, amely a www.elvira.hu címen lekérdezhető, és igény szerint akár különjárat is rendelhető.

További információ kérhető Németh Rudolf vasúti felügyelőtől a 30/277-7837-es telefonszámon.

Czére Zsóka
projektvezető

Valaha visszafelé folyt az Amazonas

A dél-amerikai Amazonas-folyó ma keleti irányban szeli át a kontinentst, vize az Atlanti-óceánba ömlik. Ám jóval régebbi időkben nyugati irányba folyt, sőt egy ideig egyidejűleg mindkettőbe – alapította meg egy új kutatás.

Mintegy 100 millió évvel ezelőtt, a dinoszauruszok fénykorában, a kréta időszak közepén vált el egymástól Afrika és Dél-Amerika: ekkor az utóbbi keleti partjánál egy magas felföld keletkezett, amely a folyam folyását a kontinens közepe felé terelte, ahol idővel egy viszonylag alacsony, észak-déli irányban haladó gerinc alakult ki, a Purus Arch. Ez úgy változtatta meg a folyam folyásának irányát, hogy az Amazonas egyik fele keletre, az Atlanti-óceán felé, a másik nyugatra, a még emelkedőben lévő Andok-hegység felé folyt. Majd amikor ez utóbbi elért egy bizonyos magasságot, a hegység ismét megfordította a folyásirányt a Purus Arch felé, amelyen végül sikerült áttörnie. Ekkor már akadálytalanul folyhatott kelet felé, majd miután a keleti fennsík is erodálódott, eljutott egészen az Atlanti-óceánig.

Az Amazonas folyásirányainak változását a véletlennek köszönhetően fedezték fel: a kutatók Dél-Amerika középső részein lévő üledékes kőzeteket vizsgáltak, hogy megállapítsák, milyen sebességgel áramlik az üledék az Atlanti-óceán felé, és eközben olyan ősi ásvány-

szemcsékre bukkantak, amelyek a kontinens keleti, mára már erodálódott felföldjéről kellett, hogy érkezzenek. Ezt követően terjesztették ki ilyen irányba a kutatásokat, s így derült fény a többszöri irányváltásra is.

Az Amazonas az egyiptomi Nílus után a világ második leghosszabb folyója, napjainkban 6762 kilométert tesz ki – ez nagyjából a New York és Róma közti távolsággal egyenlő.

(LiveScience, az Élet és Tudomány nyomán)

Jubiláló hódok

Tíz évvel ezelőtt vágott bele a hódok visszatelepítési programjába a WWF Magyarország. A húsáért és prémjéért egyaránt vadászott eurázsiai hód (*Castor fiber*) 1854-ben pusztult ki hazánk területéről. A Gemence, a Fertő-Hanság Nemzeti Parkba, a Felső- és a Közép-Tisza vidékére visszatelepített állatok Németországból származnak. Az idén újabb helyszínnel bővült honi élőhelyük: az Alsó-Tisza vidékére érkezettek együtt immár 200 hóddal büszkélkedhetnek. A DNS-vizsgálatok tanúsága szerint mindegyik állomány genetikailag azonos a valaha árttereinkben élt alfajjal.

(Élet és Tudomány)